

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen samt till lagar om ändring av lagen om hemkommun och befolkningsdatalagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen skall godkänna en överenskommelse mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring som ingicks i Stockholm den 1 november 2004. Dessutom föreslås i propositionen att riksdagen skall godkänna en lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen. Ytterligare föreslås att lagen om hemkommun och befolkningsdatalagen skall ändras.

Den nya överenskommelsen ersätter den gällande nordiska överenskommelsen om folkbokföring från 1989. Enligt överenskommelsen bildar de nordiska länderna ett enhetligt registreringsområde för flyttningar, där inflyttningar och utflyttningar registreras på basis av de lokala registreringsmyndigheternas anmälningar. Avsikten är att ingen som flyttar från ett nordiskt land till ett annat samtidigt skall vara folkbokförd i två olika befolkningsdatasystem eller helt falla utanför befolkningsdatasystemet. Syftet med den nya överenskommelsen är att påskynda registreringen och tilldelningen av personnummer i inflyttningsstaten. Flyttningsbetygen och flyttningsbevisen enligt gällande överenskommelse slopas och vid anmälningsförfarandet mellan registreringsmyndigheter skall man även kunna utnyttja elektronisk kommunikation.

Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari, april, juli eller oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit från den dag då samtliga avtalsslutande stater har

meddelat det norska utrikesdepartementet att de har godkänt överenskommelsen. För Färöarnas och Grönlands del träder överenskommelsen dock i kraft den 1 januari, april, juli eller oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit sedan Danmarks regering har notifierat det norska utrikesdepartementet att förutsättningarna är uppfyllda.

I lagen om hemkommun föreslås ändringar som föranleds av den nya överenskommelsen. Det föreslås att befolkningsdatalagen ändras så, att även ett utländskt personnummer för en person som registrerats i befolkningsdatasystemet kan antecknas i systemet. Dessutom föreslås att till befolkningsdatalagen fogas en bestämmelse som anknyter till genomförandet av internationellt informationsutbyte i allmänhet. Enligt denna bestämmelse skall Befolkningsregistercentralen ansvara för registreringen av andra än enskilda uppgifter från utlandet i befolkningsdatasystemet.

Avsikten är att lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president och lagarna om ändring av lagen om hemkommun och befolkningsdatalagen vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet, samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge.....	3
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	4
3. Propositionens konsekvenser	4
4. Beredningen av propositionen.....	5
DETALJMOTIVERING	7
1. Överenskommelsens innehåll och förhållande till Finlands lagstiftning	7
1.1. Ändringar jämfört med föregående överenskommelse.....	7
1.2. Kommentarer till de enskilda artiklarna.....	7
2. Motivering till lagförslagen.....	9
2.1. Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring.....	9
2.2. Lagen om hemkommun.....	9
2.3. Befolkningsdatalagen.....	9
3. Ikraftträdande.....	12
4. Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning.....	12
4.1. Behovet av riksdagens samtycke.....	12
4.2. Behandlingsordning	13
LAGFÖRSLAGEN.....	14
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring	14
om ändring av lagen om hemkommun	14
om ändring av befolkningsdatalagen	15
FÖREDRAGSTEXTEN.....	17
BILAGA.....	20
PARALLELLTEXTER	20
om ändring av lagen om hemkommun	20
om ändring av befolkningsdatalagen	21

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Lagen om hemkommun (201/1994) innehåller bestämmelser bland annat om bestämmande av hemkommun, anmälningskyldighet för den som flyttar och antecknande av uppgifter i befolkningsdatasystemet. I befolkningsdatalagen (507/1993) föreskrivs bland annat om uppgifter som registreras i befolkningsdatasystemet och utlänningsans anmälningskyldighet. Den anmälningskyldighet för den som flyttar som fastställs i lagen om hemkommun gäller både flyttning inom Finland och flyttningar från och till utlandet. Vid flyttningar mellan de nordiska länderna tillämpas utöver bestämmelserna i lagen om hemkommun överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring.

Den första överenskommelsen om folkbokföring mellan de nordiska länderna undertecknades den 5 december 1968. Förordningen om sättande i kraft av överenskommelsen utfärdades den 30 september 1968 och överenskommelsen trädde i kraft den 1 oktober 1969. Enligt överenskommelsen skall en person som flyttar från en avtalsslutande stat till en annan av utflyttningsstatens lokala registreringsmyndighet få ett flyttningsbetyg som skall tillställas den lokala registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten.

Enligt överenskommelsen bildar de nordiska länderna ett enhetligt registreringsområde för flyttningar, där inflyttningar och utflyttningar registreras på basis av de lokala registreringsmyndigheternas anmälningar. Avsikten är att ingen som flyttar från ett nordiskt land till ett annat samtidigt skall vara folkbokförd i två olika befolkningsdatasystem eller helt falla utanför befolkningsdatasystemet. I samband med en flyttning får den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten avregistrera den som har flyttat först när personen i fråga har registrerats i inflyttningsstatens befolkningsdatasystem.

Överenskommelsen förutsätter inte att bestämmelserna om bostadsort skall vara likadana i alla nordiska länder. Inflyttningsstatens registreringsmyndighet avgör om personen i fråga skall registreras i inflyttningssta-

ten, och detta avgörande är bindande även för utflyttningsstatens registreringsmyndighet. Utflyttningsstatens registreringsmyndighet skall dock meddela inflyttningsstatens registreringsmyndighet nödvändiga upplysningar för avgörande av var den flyttande skall anses vara bosatt.

Överenskommelsen tillämpas i Finland på flyttningar där en person flyttar från ett annat nordiskt land till Finland eller från Finland till ett annat nordiskt land. Överenskommelsen förutsätter inte att den flyttande skall vara medborgare i ett nordiskt land, utan den tillämpas även på medborgare i övriga länder som flyttar till Finland från ett annat nordiskt land eller från Finland till ett annat nordiskt land. Däremot tillämpas överenskommelsen inte på flyttningar där en medborgare i ett nordiskt land flyttar till Finland från ett land utanför Norden eller från Finland till ett land utanför Norden.

Överenskommelsen reviderades 1989. I detta sammanhang gjordes några små ändringar och preciseringar som inte hade som syfte att leda till några större förändringar i sak jämfört med den tidigare överenskommelsen från 1968. Den gällande överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring ingicks den 8 maj 1989 och trädde i kraft den 1 oktober 1990 (FördrS 49/1990).

Enligt den gällande överenskommelsen skall den som avser att flytta från ett nordiskt land till ett annat anmäla detta till den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten, som genast skall tillställa den flyttande ett internordiskt flyttningsbetyg som skall uppvisas för registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten. Om den flyttande inte har skaffat ett flyttningsbetyg i samband med flyttningen skall inflyttningsstatens registreringsmyndighet rekvirera det från den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten. Registreringen av den flyttande i inflyttningsstaten kan härmed fördröjas med ett par veckor, eftersom det inte är möjligt att registrera flyttningen eller tilldela den flyttande en personbeteckning utan flyttningsbetyg.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Avsikten med revideringen av överenskommelsen är att underlätta och påskynda registreringen vid flyttningar mellan de nordiska länderna och erhållandet av personbeteckning i inflyttningsstaten. Användningen av de formulär för flyttningsbetyg och flyttningsbevis, som enligt gällande överenskommelse är en förutsättning för registrering, slopas och nödvändiga uppgifter överförs direkt mellan de berörda myndigheterna. En person som flyttar mellan två nordiska länder registreras i inflyttningsstaten på basis av uppgifterna i passet och övrig dokumentation och den flyttande får en personbeteckning utan onödiga dröjsmål, på samma sätt som vid registreringen av en person som flyttat från ett land utanför Norden. Inflyttningsstatens registreringsmyndighet underrättar utflyttningsstatens registreringsmyndighet om registreringen av den flyttande i inflyttningsstaten och kan vid behov begära den flyttandes personuppgifter av utflyttningsstatens registreringsmyndighet. Om närmare förfaranden vid anmälningar och begäran om upplysningar avtalas särskilt. Det är även möjligt att utnyttja elektronisk kommunikation.

6 § i lagen om hemkommun innehåller en hänvisning till gällande nordiska överenskommelse och i lagens 7 f § föreskrivs om internordiskt flyttningsbetyg. Det föreslås att de ändringar som föranleds av den nya överenskommelsen görs i nämnda bestämmelser.

I enlighet med den nya överenskommelsen är en person som flyttar till ett annat nordiskt land skyldig att meddela inflyttningsstatens registreringsmyndighet de personuppgifter som anges i överenskommelsen och bland annat det personnummer som tilldelats den flyttande i utflyttningsstaten. I den underrättelse som inflyttningsstatens registreringsmyndighet sänder till utflyttningsstatens registreringsmyndighet skall ingå en upplysning om det personnummer som tilldelats personen i fråga i utflyttningsstaten, för att utflyttningsstatens registreringsmyndighet på ett tillförlitligt sätt skall kunna identifiera personen och i sitt eget register anteckna att personen flyttat till ett annat nordiskt land.

Eftersom målsättningen är att underrättelsen från inflyttningsstatens registrerings-

myndighet till utflyttningsstatens registreringsmyndighet och begäran om den flyttandes personuppgifter av utflyttningsstatens myndighet skall kunna ske elektroniskt, bör det utländska personnumret även kunna antecknas i befolkningsdatasystemet, för att nödvändiga uppgifter skall kunna överföras elektroniskt mellan utflyttningsstatens och inflyttningsstatens registreringsmyndigheter. Även i vissa andra situationer där det är fråga om internationellt informationsutbyte i anknytning till kontroll av riktigheten hos befolkningsdatasystemets uppgifter är det för en tillförlitlig identifiering nödvändigt att det utländska personnumret registreras i befolkningsdatasystemet. Av denna anledning föreslås att befolkningsdatalagen ändras så, att man i befolkningsdatasystemet utöver den finländska personbeteckningen även kan anteckna ett personnummer som tilldelats av en utländsk myndighet.

Dessutom föreslås att till befolkningsdatalagen fogas en bestämmelse som anknyter till genomförandet av internationellt informationsutbyte i allmänhet. Enligt denna bestämmelse skall Befolkningsregistercentralen ansvara för registreringen av andra än enskilda uppgifter från utlandet i befolkningsdatasystemet.

3. Propositionens konsekvenser

I gällande överenskommelse förutsätts att den flyttande har med sig ett flyttningsbetyg som utfärdats i utflyttningsstaten. Om detta flyttningsbetyg har saknats har inflyttningsstatens registreringsmyndighet varit tvungen att begära det av utflyttningsstatens myndighet, varvid registreringen i inflyttningsstaten har fått bero tills flyttningsbetyget anlänt. Detta har för sin del fördröjt registreringen av personen i fråga i inflyttningsstaten. Den nya överenskommelsen påskyndar tilldelningen av personbeteckning i inflyttningsstaten, eftersom den flyttande kan registreras omedelbart med hjälp av uppgifterna i personens pass och övrig dokumentation och registreringen inte längre förutsätter ett flyttningsbevis.

Enligt den nya överenskommelsen avtalas om närmare förfaranden vid anmälningar och begäran om upplysningar särskilt, och det är även möjligt att utnyttja elektronisk kommu-

nikation. De nordiska centrala folkbokföringsmyndigheterna planerar tillsammans de enhetliga dokumentmallar och de tekniska förfaranden som krävs för elektronisk dataöverföring för det informationsutbyte som förutsätts i överenskommelsen. Målsättningen är att underrättelsen från inflyttningsstatens registreringsmyndighet till utflyttningsstatens registreringsmyndighet och begäran om uppgifter beträffande den flyttande från utflyttningsstatens myndigheter skall kunna ske elektroniskt omedelbart efter det att överenskommelsen har trätt i kraft. Enligt överenskommelsen förutsätter elektronisk kommunikation att man har avtalat om detta mellan de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna.

En registrering av utländska personnummer i befolkningsdatasystemet skulle underlätta elektronisk överföring av uppgifter beträffande personer som flyttat inom det internationella informationsutbytet, såsom sådant utbyte som grundar sig på den nordiska överenskommelsen om folkbokföring. Registreringen av denna uppgift i befolkningsdatasystemet skulle även underlätta en tillförlitlig identifiering av personen i andra sammanhang, där uppgifter om en person som flyttat till eller från Finland kan utlämnas till en utländsk myndighet eller där uppgifter om en sådan person som lämnas av en utländsk myndighet införs i befolkningsdatasystemet.

Den elektroniska överföringen av uppgifter förutsätter ändringar i datasystemen, vilket kommer att orsaka en del kostnader. Den nya överenskommelsens ikraftträdande har inga konsekvenser för statsfinanserna.

4. Beredningen av propositionen

Revideringen av överenskommelsen om folkbokföring hänger samman med åtgärderna för att främja den fria rörligheten i Norden, som baserar sig på två rapporter som utarbetats på uppdrag av Nordiska ministerrådet; ambassadör Ole Norrbacks rapport från 2002 ("Nordbornas rättigheter") och den särskilde representanten Poul Schlüters rapport från 2003 ("Undanröjande av gränshinder i Norden"). I rapporterna påpekas problemet med att det ofta tar lång tid för personer som flyttar inom Norden att få en ny personbeteckning i inflyttningsstaten. Detta kan bland

annat påverka möjligheterna att öppna ett bankkonto eller hyra en bostad, vilket ofta förutsätter en personbeteckning.

Vid de nordiska samarbetsministrarnas möte i mars 2003 beslutade man att inrätta en arbetsgrupp med uppgift att göra en översyn av rutinerna vid respektive lands myndigheter vid anmälan om inflyttning från ett annat nordiskt land, i syfte att förbättra dessa så att personnummer i normalfallet skulle kunna erhållas inom några dagar. Arbetsgruppen föreslog i sin rapport i september 2003 att det på kort sikt skulle utarbetas en samordnad nordisk information om regler för internordiska flyttningar riktad till allmänheten. Vidare föreslogs att ministerrådet skulle tillsätta en ny arbetsgrupp för fortsatt arbete med en mer långsiktig och effektiv lösning på problemen, samt att arbetsgruppen skulle ha i uppdrag att ta fram förslag till en ny internordisk flyttningsöverenskommelse.

Vid de nordiska samarbetsministrarnas möte i september 2003 beslutade man inrätta arbetsgruppen. Den fick i uppdrag att utarbeta ett förslag till en ny överenskommelse med målsättningen att den flyttande i normalfallet skulle kunna tilldelas en personbeteckning inom loppet av några dagar och att flyttningssinformation kommuniceras direkt mellan berörda myndigheter i utflyttnings- respektive inflyttningsstaten. Arbetsgruppens förslag färdigställdes i maj 2004 och överenskommelsens innehåll godkändes vid samarbetsministrarnas möte i augusti 2004.

Den nya nordiska överenskommelsen om folkbokföring, som ersätter gällande överenskommelse, undertecknades i Stockholm den 1 november 2004. I samband med undertecknandet gjorde de nordiska samarbetsministrarna ett uttalande, enligt vilket ett ständigt nordiskt folkbokföringsutskott med en representant från varje nordiskt land skall inrättas. Utskottet har i uppgift att följa upp den nya överenskommelsen samt dryfta och lösa frågor av betydelse för folkbokföringssamarbetet. Utskottet sammanträder minst en gång per år eller vid behov.

Den nya överenskommelsen träder i kraft den 1 januari, 1 april, 1 juli eller 1 oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit från den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det norska utrikesdepartementet att de har godkänt över-

enskommelsen. För Färöarna och Grönlands del träder överenskommelsen dock i kraft den 1 januari, 1 april, 1 juli eller 1 oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit sedan Danmarks regering har notifierat det norska utrikesdepartementet att förutsättningarna är uppfyllda.

Propositionen grundar sig på den överenskommelse som beretts av ovan nämnda gemensamma arbetsgrupp för de nordiska centrala folkbokföringsmyndigheterna, Nordiska samarbetskommittén och samarbetsministrarna och som undertecknades den 1 november 2004 i Stockholm. Regeringens proposition har beretts vid inrikesministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriets utlänningsavdelning, Pensionsskyddscentralen, Folkpensionsanstalten,

Skattestyrelsen, Dataombudsmannens byrå, Utlänningsverket, Befolkningsregistercentralen, magistraterna, Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry, Statens tjänstemannaförbund rf och Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry. Remissinstanserna understödde förslaget och ansåg att de föreslagna ändringarna var motiverade så gott som utan undantag. I vissa utlåtanden fäste remissinstanserna uppmärksamhet vid frågor angående tillämpningen av avtalsbestämmelserna och de föreslagna lagändringarna och detaljer gällande det praktiska genomförandet och tog ställning till dessa frågor samt framförde förslag till en vidareutveckling av det internationella informationsutbytet. Med anledning av utlåtandena har propositionens detaljmotivering preciserats och kompletterats.

DETALJMOTIVERING

1. Överenskommelsens innehåll och förhållande till Finlands lagstiftning

1.1. Ändringar jämfört med föregående överenskommelse

Ändringarna jämfört med föregående överenskommelse gäller det praktiska genomförandet av anmälningsförfarandet. I föregående överenskommelse har registreringen av en inflyttad person som bosatt i inflyttningsstaten och avförandet ur utflyttningsstatens register förutsatt användning av vissa handlingar som nämns i överenskommelsen. Den som flyttat har varit skyldig att skaffa ett så kallat internordiskt flyttningsbetyg av utflyttningsstatens registreringsmyndighet och uppvisa detta för registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten. Om den som flyttat inte har medfört ett sådant flyttningsbetyg har registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten varit tvungen att rekvirera det från den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten. Inflyttningsstatens registreringsmyndighet har varit tvungen att underrätta utflyttningsstatens registreringsmyndighet om registreringen av personen i fråga som bosatt i inflyttningsstaten med ett flyttningsbevis. I den nya överenskommelsen har dessa handlingar slopats.

Enligt den nya överenskommelsen registreras en person som flyttar från ett nordiskt land till ett annat på samma sätt som personer som flyttar in från stater utanför Norden. Precis som för närvarande avgör inflyttningsstatens registreringsmyndighet i enlighet med sin egen lagstiftning om personen i fråga skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten, och underrättar därefter utflyttningsstatens registreringsmyndighet om sitt beslut. Inflyttningsstatens registreringsmyndighet kan vid behov begära de uppgifter om den inflyttade personen som nämns i överenskommelsen av utflyttningsstatens registreringsmyndighet. Överenskommelsen innehåller inte längre några bestämmelser om vissa bestämda formulär, utan om det tekniska ge-

nomförandet av anmälningsförfarandet kan överenskommas särskilt. Underrättelsen och begäran om uppgifter kan även ske på elektronisk väg, om de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna har avtalat om detta.

1.2. Kommentarer till de enskilda artiklarna

Artikel 1. Artikel 1 anger vilka personer överenskommelsen omfattar. Artikel 1 innehåller även en bestämmelse om vad som skall gälla vid en kortare vistelse än sex månader i en annan nordisk stat. En tidsbegränsad vistelse som varar kortare tid än sex månader skall normalt inte räknas som flyttning som avses i överenskommelsen.

I artikeln har, jämfört med den äldre överenskommelsen, lagts till en bestämmelse om att en flyttning inte omfattas av överenskommelsen om inte utflyttningsstaten senast tre månader efter anmäld utflyttning har mottagit en underrättelse enligt artikel 2 stycke 2 tredje punkten, dvs. en underrättelse från registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten om att man har beslutat att det skall ske, eller inte skall ske, en registrering i inflyttningsstaten.

Artikel 2. Artikel 2 rör den praktiska handläggningen av flyttning mellan de nordiska länderna. Förfarandet enligt den nya överenskommelsen är i stora delar nytt. De nuvarande internordiska flyttningsbetygen och flyttningsbevisen slopas. Den som flyttar behöver inte längre skaffa ett flyttningsbetyg då han eller hon flyttar till ett annat nordiskt land och registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten behöver inte längre ge den som flyttar detta dokument.

Enligt artikel 2 i den nya överenskommelsen skall den som flyttar från en avtalsslutande stat till en annan av dessa stater inom den tidsfrist som gäller för flyttningsanmälan i denna stat, anmäla inflyttningen till behörig lokal registreringsmyndighet. Samtidigt med anmälan skall den flyttande lämna de uppgifter som krävs i inflyttningsstaten och uppvisa legitimation med dokumentation av medborgarskap med pass eller

motsvarande, samt lämna uppgift om personnummer och den bostadsadress och kommun som den flyttande hade i utflyttningsstaten fram till dess flyttningen skedde.

Den lokala registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten avgör om en person skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten. Om den lokala registreringsmyndigheten finner att en person skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten, skall den flyttande registreras som bosatt och tilldelas personnummer snarast möjligt på samma sätt som gäller för personer som flyttar in från stater utanför Norden.

Samtidigt med att det har beslutats om personen i fråga skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten eller inte, skall registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten underrätta personen och den centrala eller en särskilt angiven registreringsmyndighet i utflyttningsstaten. I underrättelsen till myndigheten i utflyttningsstaten skall anges den flyttandes personnummer i utflyttningsstaten, namn, födelsedatum, kön och, om registrering har skett, inflyttningsdatum, personnummer, kommun och bostadsadress i inflyttningsstaten. Om registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten senare upphäver det tidigare beslutet om registrering av inflyttning skall motsvarande underrättelse sändas till utflyttningsstaten.

Om den lokala registreringsmyndigheten finner skäl att anta att den som har anmält inflyttningen är bosatt på en annan plats i inflyttningsstaten skall han hänvisas till den lokala registreringsmyndigheten på denna plats.

För att undvika dubbelregistrering och att personer helt faller utanför registren skall den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten registrera utflyttningen först när underrättelse om registrering i inflyttningsstaten har mottagits. Som datum för utflyttningen används inflyttningsstatens registrerade inflyttningsdatum.

Artikel 3. Enligt artikelns första styck skall frågan om en person skall anses som bosatt i inflyttningsstaten eller inte avgöras enligt lagstiftningen i den staten. Om den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten har en annan uppfattning om de faktiska förhållanden som registreringen grundar sig på kan ärendet tas upp med den lokala registre-

eringsmyndigheten i inflyttningsstaten. Blir dessa inte eniga, kan utflyttningsstatens lokala registreringsmyndighet ta upp saken med statens centrala registreringsmyndighet, som i sin tur kan ta upp saken med inflyttningsstatens centrala registreringsmyndighet. Detta framgår av andra stycket i samma artikel. Blir de centrala myndigheterna inte eniga, är det emellertid huvudregeln i första stycket som gäller, dvs. frågan skall då avgöras enligt lagstiftningen i inflyttningsstaten. I artikelns sista stycke definieras "inflyttningsstat" som den stat som en person bosatt sig i efter inflyttning från en annan stat. Detta gäller så länge de faktiska bostadsförhållandena är de samma som då inflyttningen ägde rum.

Artikel 4. Artikelns rör den ömsesidiga informationen mellan staterna. Artikelns ersätter artiklarna 4 (en generell upplysningsplikt) och 6 (formulär för flyttningsbetyg och flyttningsbevis) i den äldre överenskommelsen. De i artikelns särskilt angivna uppgifterna har, i förhållande till den äldre överenskommelsen blivit något färre. De avtalsslutande staterna förbinder sig att på förfrågan ömsesidigt lämna uppgifter om den flyttandes namn, födelsedatum, personnummer, födelseort, kön, bostadsadress, lokal registreringsmyndighet, medborgarskap, civilstånd och datum för ändring, makes/makas/registrerad partners namn och födelsedatum, föräldrarnas namn och födelsedatum (för barn under 18 år), namn och födelsedatum för barn (under 18 år) och eventuellt utflyttningsdatum samt de andra upplysningar som kan antas vara nödvändiga för bedömningen av bosättningsfrågan. Underrättelse skall också lämnas om de beslut som fattas.

I artikelns anges också att en underrättelse enligt artikel 2, dvs. en underrättelse till utflyttningsstaten om huruvida en registrering har skett i inflyttningsstaten, och svar på förfrågningar enligt denna (4) artikel kan ske med direkt elektronisk kommunikation mellan de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande stater som har avtalat om detta.

Artikel 5. I artikel 5 i den äldre överenskommelsen upplyses om vilken myndighet som skall anses som den lokala registreringsmyndigheten i varje land. I artikel 5 i den nya överenskommelsen anges däremot

att de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna är förpliktade att hålla aktuell och offentliggöra en förteckning över de lokala registreringsmyndigheterna i respektive stat.

Artikel 6. Artikeln gäller överenskommelsens ikraftträdande. De avtalsslutande staterna skall meddela det norska utrikesdepartementet att de har godkänt överenskommelsen. Det norska utrikesdepartementet underlättar i sin tur de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för överenskommelsens ikraftträdande.

Artikel 7. I artikeln anges att den äldre överenskommelsen upphävs samtidigt som den nya överenskommelsen träder i kraft.

Artikel 8. Artikeln rör uppsägning av överenskommelsen.

Artikel 9. Artikeln rör deponering av originaltexten samt undertecknande. Artiklarna 6–9 överensstämmer i huvudsak med motsvarande reglering i den äldre överenskommelsen.

2. Motivering till lagförslagen

2.1. Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring

1 §. Paragrafen innehåller en sedvanlig blankettbestämmelse, enligt vilken de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §. Om lagens ikraftträdande bestäms genom förordning av republikens president. Avsikten är att lagen skall sättas i kraft genom förordning samtidigt som överenskommelsen träder i kraft internationellt.

2.2. Lagen om hemkommun

6 §. *Hemkommun vid flyttning mellan de nordiska länderna.* Hänvisningen till gällande överenskommelse skall ändras till en hänvisning till den nya överenskommelsen.

7 f §. *Internordiskt flyttningsbetyg.* Det fö-

reslås att denna paragraf slopas som obehövlig, eftersom den nya nordiska överenskommelsen om folkbokföring inte längre förutsätter ett särskilt flyttningsbetyg vid registreringen av flyttningar. Enligt den nya överenskommelsen skall den som flyttar underlättas vederbörlig lokal registreringsmyndighet om inflyttningen, meddela de uppgifter som inflyttningsstaten kräver och den nya överenskommelsen förutsätter samt uppvisa legitimation med dokumentation av medborgarskap (pass eller motsvarande). Den nya överenskommelsen innehåller inte längre några bestämmelser om praktiska åtgärder av teknisk natur i samband med anmälningsförfarandet, utan om dessa avtalas särskilt.

2.3. Befolkningsdatalagen

2 §. *Befolkningsdatasystemet.* I denna paragraf föreskrivs om hur ansvaret för befolkningsdatasystemet och upprätthållandet av uppgifterna i det fördelas mellan registerförvaltnings myndigheter. Huvudregeln är att magistraten ansvarar för det egna ämbetsdistriktets registeruppgifter och för upprätthållandet av dem. Befolkningsregistercentralen ansvarar för befolkningsdatasystemets allmänna funktionsduglighet och för registerfunktionernas enhetlighet. Om den myndighet som fattar beslut om utlämnande av uppgifter bestäms särskilt i lagens 31 §, enligt vilken Befolkningsregistercentralen fattar beslut om utlämnande av uppgifter då det är fråga om riksomfattande uppgifter eller uppgifter från flera magistraters ämbetsdistrikt eller andra än enstaka uppgifter som utlämnas till utlandet. Magistraten beslutar om utlämnande av uppgifter från det egna ämbetsdistriktet och av andra enstaka uppgifter.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom., enligt vilket Befolkningsregistercentralen skall ansvara för registreringen av andra än enstaka uppgifter från utlandet i befolkningsdatasystemet. Ansvaret för registreringen av uppgifter från utlandet skulle således fördelas enligt motsvarande grunder som befogenheterna vid överlåtande av uppgifter till utlandet. Hittills har större samlingar av uppgifter, dvs. andra än enstaka uppgifter, från utlandet inkommit endast beträffande i Sverige bosatta finska medborgare. Sveriges

centrala folkbokföringsmyndighet (Skatteverket) har sedan mitten av 1970-talet på begäran översänt aktuella adressuppgifter för finska medborgare bosatta i Sverige. Dessa uppgifter har i allmänhet begärts alltid före nationella val. Enligt 21 § i vallagen (714/1998) skall Befolkningsregistercentralen utarbeta ett meddelandekort över var och en som införts i rösträtsregistret och se till att meddelandekorten senast den 24 dagen före valdagen sänds till de röstberättigade vilkas adress är känd. Största delen av de utomlands bosatta finska medborgare som är röstberättigade i nationella val bor i Sverige. Av denna anledning har man begärt uppgifter om de aktuella adresserna för i Sverige bosatta finska medborgare före nationella val, så att man har tillgång till en så färsk adress som möjligt då meddelandekorten skickas ut. Dessa upplysningar erhöles senast i mars 2004 över ca 98 000 personer, av vilka knappt en femtedel hade bytt adress i Sverige. Enligt hävdvunnen praxis har upplysningarna om adressändring i Sverige registrerats direkt i maskinläsbar form för de personer som kunnat identifieras på ett tillförlitligt sätt. Övriga har utretts vid magistraterna från fall till fall. Eftersom det inte är ändamålsenligt att magistraterna registrerar dessa adressändringar som kan anses som engångsföreteelser och som gäller ett stort antal personer (senast för ca 16 000 personer) person för person, föreslås att till lagen fogas en uttrycklig bestämmelse enligt vilken Befolkningsregistercentralen i dylika fall skall ansvara för registreringen av uppgifterna i befolkningsdatasystemet.

I samband med adressuppgifterna översänds dessutom det personnummer som finska medborgare tilldelats i Sverige. Enligt den nya 5 punkt som föreslås till 4 § 1 mom. i befolkningsdatalagen kunde i befolkningsdatasystemet i vissa fall även registreras av en utländsk myndighet tilldelat personnummer. I samband med registreringen av adressuppgifterna från Sverige kunde Befolkningsregistercentralen även registrera det personnummer som den finska medborgaren tilldelats i Sverige. Med hjälp av denna upplysning kan berörda personer alltid lätt och tillförlitligt identifieras, då adressändringar registreras i befolkningsdatasystemet.

För att Befolkningsregistercentralen skall

kunna registrera uppgifter i befolkningsdatasystemet krävs i praktiken att personerna i fråga på ett tillförlitligt sätt kan identifieras maskinellt. Uppgifterna för de personer som inte kan identifieras på detta sätt utreds i magistraterna som enskilda fall och magistraterna ser i dessa fall till att uppgifterna registreras i befolkningsdatasystemet.

4 §. Personuppgifter som registreras i befolkningsdatasystemet. Enligt artikel 8.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (nedan dataskyddsdirektivet) skall medlemsstaterna bestämma på vilka villkor ett nationellt identifikationsnummer eller något annat vedertaget sätt för identifiering får behandlas. Om de personer som registreras i befolkningsdatasystemet och de uppgifter om dem som registreras föreskrivs i 4 § i befolkningsdatalagen. Enligt 1 mom. 1 punkten i denna paragraf registreras bland annat personbeteckningen som identifieringsuppgift för personer i systemet. Personbeteckningen tilldelas en person som skall registreras i befolkningsdatasystemet samtidigt som uppgifterna om personen i fråga första gången införs i befolkningsdatasystemet. Närmare bestämmelser om tilldelning, fastställande och ändring av personbeteckning ingår i befolkningsdataförordningen (886/1993). Om de allmänna förutsättningarna för utlämnande av personbeteckningen föreskrivs i 25 § 2 mom. i befolkningsdatalagen.

Det föreslås att till paragrafens 1 mom. fogas en ny 5 punkt, enligt vilken i befolkningsdatasystemet kan registreras av en utländsk myndighet tilldelat personnummer, om detta är nödvändigt för fullgörande av skyldigheterna enligt internationella fördrag som är bindande för Finland eller annars för genomförande av internationellt informationsutbyte i anknytning till kontroll av riktheten av uppgifterna i befolkningsdatasystemet. Med personnummer avses en identifieringsuppgift motsvarande den finländska personbeteckningen som i utlandet tilldelats en person som registrerats i befolkningsdatasystemet. Personnummer tilldelas de personer som registreras i folkbokföringsregistret till exempel i alla nordiska länder och i Estland.

Enligt den nya nordiska överenskommelsen om folkbokföring skall inflyttningsstatens registreringsmyndighet underrätta utflyttningsstatens myndighet om registreringen av den flyttande i inflyttningsstaten och i underrättelsen skall anges det personnummer som den flyttande tilldelats i utflyttningsstaten. Registreringsmyndigheternas underrättelser, begäran om ytterligare upplysningar och svar på förfrågningar som avses i överenskommelsen kan ske med direkt elektronisk kommunikation mellan de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande stater som har avtalat detta. Av denna anledning är det nödvändigt att det personnummer som tilldelats en person i utflyttningsstaten kan registreras i befolkningsdatasystemet, så att det kan inkluderas i de underrättelser som sänds till utflyttningsstatens myndigheter på elektronisk väg. I detta fall registreras det personnummer som tilldelats av en utländsk myndighet i befolkningsdatasystemet för att fullgöra skyldigheterna enligt internationella fördrag som är bindande för Finland.

Det är även nödvändigt att anteckna ett i utlandet tilldelat personnummer i befolkningsdatasystemet för att säkerställa en tillförlitlig identifiering av en person i andra situationer, där uppgifter om en viss person som flyttat till eller från Finland begärs av myndigheterna i den stat eller uppgifter utlämnas till den stat från eller till vilken personen har flyttat. Det är emellertid inte ändamålsenligt att anteckna ett personnummer som har tilldelats av en utländsk myndighet i alla fall där en finsk medborgare är bosatt utomlands eller en person flyttar till Finland från utlandet eller från Finland till utlandet. Utöver att uppgiften antecknas i befolkningsdatasystemet om detta är nödvändigt för att fullgöra skyldigheterna enligt internationella fördrag som är bindande för Finland kan detta enligt förslaget även ske i de fall där det annars är nödvändigt för genomförande av internationellt informationsutbyte i anknytning till kontroll av riktigheten av uppgifterna i befolkningsdatasystemet. En sådan situation är det fråga om till exempel då man av Sverige begär uppdaterade adressuppgifter för i landet bosatta finska medborgare för att kontrollera riktigheten av uppgifterna i befolkningsdatasystemet, så som ovan i motiveringen till 2 § närmare redogörs. In-

ternationellt informationsutbyte i anknytning till kontroll av riktigheten av uppgifterna i befolkningsdatasystemet skulle det vara fråga om även i andra fall där information förmedlas mellan folkbokföringsmyndigheterna i Finland och något annat EU-land. Antecknandet av personnummer som tilldelats av en utländsk myndighet i befolkningsdatasystemet skulle i detta skede närmast gälla i Sverige bosatta finska medborgare och de personer som flyttar till Finland från ett annat nordiskt land eller från Finland till ett annat nordiskt land. Registreringen av denna uppgift skulle i fortsättningen även gälla personer som flyttar från Estland, eftersom man håller på att inleda samarbete beträffande kontroll av riktigheten av uppgifterna i befolkningsdatasystemet, närmast adressuppgifter, även med Estlands folkbokföringsmyndigheter. Befolkningsregistercentralen ger magistraterna närmare anvisningar om praxis vid registreringen av personnummer som tilldelats av en utländsk myndighet.

25 §. Allmänna förutsättningar för utlämnande. I denna paragraf föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för utlämnande av de uppgifter som antecknats i befolkningsdatasystemet. Om de allmänna förutsättningarna för utlämnande av personbeteckning föreskrivs särskilt i paragrafens 2 mom., enligt vilket en personbeteckning får utlämnas endast om den som begär uppgiften har eller kan ha den i sin besittning med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att det beaktar den nya 5 punkt som föreslås till 4 § 1 mom., enligt vilken även av en utländsk myndighet tilldelat personnummer kan registreras i befolkningsdatasystemet. Enligt förslaget kan ett personnummer som tilldelats av en utländsk myndighet och som antecknats i befolkningsdatasystemet utlämnas på samma villkor som man för närvarande kan utlämna den finska personbeteckningen. Utlämnande av uppgifter i befolkningsdatasystemet skulle således i praktiken närmast vara möjligt för myndighetsuppgifter om förutsättningarna i denna paragraf uppfylls. I befolkningsdatalagen ingår inga uttryckliga bestämmelser om utlämnande av uppgifter till utlandet. Den enda bestämmelse som anknyter till detta är 31 § 1 mom. i befolkningsdatalagen, som föreskriver att Befolk-

ningsregistercentralen fattar beslut om utlämnande av uppgifter bland annat då det är fråga om andra än enstaka uppgifter som utlämnas till utlandet. På basis av dataskyddsdirektivet kan personuppgifter överföras till Europeiska unionens medlemsstater eller ett land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på samma villkor som dessa kan utlämnas eller på annat sätt överlätas för behandling i Finland. Då uppgifter ur befolkningsdatasystemet utlämnas till ovan nämnda stater tillämpas således i första hand bestämmelserna om utlämnande av uppgifter i 6 kap. i befolkningsdatalagen. Ett personnummer som tilldelats av en utländsk myndighet kunde således även utlämnas till myndigheterna i en EU- eller EES-stat, om de fastställda villkoren uppfylls. Enligt förslaget kan ett utländskt personnummer dessutom på samma sätt som den finska personbeteckningen antecknas i ett intyg som ges ur befolkningsdatasystemet och som behövs för att personen skall kunna göra sina rättigheter gällande och fullgöra sina skyldigheter.

3. Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari, 1 april, 1 juli eller 1 oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit från den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det norska utrikesdepartementet att de har godkänt överenskommelsen. För Färöarnas och Grönlands del träder överenskommelsen dock i kraft den 1 januari, 1 april, 1 juli eller 1 oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit sedan Danmarks regering har notifierat det norska utrikesdepartementet att förutsättningarna är uppfyllda.

Avsikten är att den lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samt de föreslagna lagarna om ändring av lagen om hemkommun och befolkningsdatalagen vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet, samtidigt som överenskommelsen träder i kraft internationellt.

4. Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

4.1. Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande bland annat för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis skall en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller är sådan att om den enligt grundlagen skall föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse om en internationell förpliktelse på dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (till exempel GrUU 6/2001 rd och GrUU 48/2004 rd).

I artikel 1 i den nordiska överenskommelsen om folkbokföring definieras överenskommelsens tillämpningsområde, såsom bland annat hurudana flyttningar överenskommelsen gäller. Eftersom definitionen i denna artikel indirekt påverkar överenskommelsens övriga bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, såsom innehållet i och tillämpningen av den anmälningsskyldighet vid inflyttning som anges i artikel 2, hör även definitionen till området för lagstiftningen.

Enligt 9 § i lagen om hemkommun beslutar den magistrat till eller från vars ämbetsdistrikt personen i fråga flyttar om de anteckningar i befolkningsdatasystemet som skall göras på basis av flyttningsanmälan eller anmälan om flyttning till utlandet. Enligt artikel 2 i den nordiska överenskommelsen om folkbokföring avgör den lokala registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten om en person skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten. Enligt artikel 3 avgörs denna fråga enligt inflyttningsstatens lagstiftning om inflyttning. Den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten får registrera en utflyttning först när en underrättelse om regi-

strering i inflyttningsstaten har mottagits. Som datum för utflyttningen registreras inflyttningsstatens registrerade inflyttningsdatum. Den finländska registreringsmyndigheten, dvs. magistraten, är således bunden till en annan nordisk registreringsmyndighets avgörande om en person som har flyttat från Finland till ett annat nordiskt land skall anses vara stadigvarande bosatt utomlands. Artikel 2 i överenskommelsen innebär således ett undantag till 9 § i lagen om hemkommun, som föreskriver att beslutet om registreringen fattas av den magistrat från vars ämbetsdistrikt personen i fråga flyttar. Bestämmelsen hör således till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 2 stycke 1 i överenskommelsen är den som flyttar från en avtalsslutande stat till en annan av dessa stater skyldig att anmäla inflyttningen till behörig lokal registreringsmyndighet i inflyttningsstaten. Artikeln bör anses höra till området för lagstiftningen, eftersom den gäller anmälningsskyldigheten och därmed grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Anmälningsskyldigheten i enlighet med överenskommelsen överensstämmer i och för sig med den skyldighet att göra flyttningsanmälan som fastställs i lagen om hemkommun.

Enligt ovan nämnda artikel 2 stycke 1 skall den flyttande i samband med anmälan lämna de uppgifter som krävs i inflyttningsstaten och uppvisa legitimation samt lämna uppgift om personnummer och den bostadsadress och kommun som den flyttande hade i utflyttningsstaten fram till dess flyttningen skedde. Enligt stycke 2 tredje punkten i samma artikel skall inflyttningsstatens registreringsmyndighet underrätta utflyttningsstatens registreringsmyndighet om sitt beslut och samtidigt ange personuppgifterna för den flyttande. Enligt artikel 4 första stycket förbinder sig de avtalsslutande staterna dessutom att på förfrågan ömsesidigt meddela den flyttandes personuppgifter. Ovan nämnda bestämmelser i överenskommelsen gäller behandlingen av personuppgifter, vilket innebär att de hör till området för lagstiftningen på basis av 10 § i grundlagen, enligt vilken bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag.

I artikel 5 i överenskommelsen föreskrivs om skyldigheten för de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna att hålla aktuell och offentliggöra en förteckning över de lokala registreringsmyndigheterna i de övriga avtalsslutande staterna. Eftersom denna bestämmelse påför en myndighet en ny skyldighet och eftersom nämnda skyldighet är nära förknippad med den anmälningsskyldighet vid inflyttning som avses i artikel 2 är det motiverat att lagstifta om den förstnämnda skyldigheten. Bestämmelsen i överenskommelsen hör således till området för lagstiftningen.

Överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen även till de delar att man då den nya överenskommelsen träder i kraft blir tvungen att slopa 7 f § i lagen om hemkommun, i vilken bestäms om internordiskt flyttningsbetyg. I den nya överenskommelsen har man frångått detta dokument vid registreringen av flyttningar. Om anmälningsförfarandet avtalas särskilt och enligt artikel 4 andra stycket kan även elektronisk kommunikation användas.

4.2. Behandlingsordning

Överenskommelsen innehåller inte sådana bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. Överenskommelsen kan enligt regeringens uppfattning godkännas med röstmajoritet och förslaget till lag om ikraftsättande samt till lagar om ändring av lagen om hemkommun och befolkningsdatalogen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som ovan har anförts och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner den i Stockholm den 1 november 2004 ingångna överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring.

Med anledning av vad som anförts ovan och eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag**om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Finland har förbundit sig till dem.

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring, som ingicks i Stockholm den 1 november 2004, gäller som lag sådana

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

2.

Lag**om ändring av lagen om hemkommun**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 mars 1994 om hemkommun (201/1994) 7 f §, sådan den lyder i lag 624/2004, samt
ändras 6 § som följer:

6 §

Hemkommun vid flyttning mellan de nordiska länderna

överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring (FördrS) _____

När någon flyttar från ett annat nordiskt land till Finland eller från Finland till ett annat nordiskt land, tillämpas jämte denna lag

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

3.

Lag**om ändring av befolkningsdatalagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i befolkningsdatalagen av den 11 juni 1993 (507/1993) 4 § 1 mom. och 25 § 2 mom.,
 sådana de lyder, 4 § 1 mom. delvis ändrad i lagarna 527/1999 och 299/2003 samt 25 § 2
 mom. i nämnda lag 527/1999, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 299/2003, ett nytt 5 mom., som följer:

2 §

Befolkningsdatasystemet

 Befolkningsregistercentralen ansvarar för
 registreringen av andra än enstaka uppgifter
 från utlandet i befolkningsdatasystemet.

4 §

*Personuppgifter som registreras i befolk-
ningsdatasystemet*

I fråga om finska medborgare registreras
 1) som identifieringsuppgifter för personer
 personbeteckning, den elektroniska kommu-
 nikationskod som ingår i medborgarcertifika-
 tet, namn, adress och hemkommun och bös-
 staden där samt sådana uppgifter om fastig-
 heter, byggnader och lägenheter som identi-
 fierar hemkommunen och bostaden där,
 2) sådana uppgifter om föräldrar, äkten-
 skap, make och barn som anger den familje-
 rättsliga ställningen,
 3) uppgifter om medborgarskap, rättshand-
 lingsförmåga och dödstid,
 4) de uppgifter som personen lämnat om
 modersmål och kontaktspråk, finska eller
 svenska, om ingetdera av dessa språk är per-
 sonens modersmål, samt de uppgifter som
 personen lämnat om yrke, om begränsningar

somm gäller utlämnande av uppgifter och om
 postadressen samt om motsvarande annan
 adress, samt

5) av en utländsk myndighet tilldelat per-
 sonnummer, om detta är nödvändigt för full-
 görande av skyldigheterna enligt internatio-
 nella avtal som är bindande för Finland eller
 annars för genomförande av internationellt
 informationsutbyte i anknytning till kontroll
 av riktigheten av uppgifterna i befolknings-
 datasystemet.

25 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande

 En personbeteckning och ett av en utländsk
 myndighet tilldelat personnummer får utläm-
 nas endast om den som begär uppgiften har
 eller kan ha den i sin besittning med stöd av
 personuppgiftslagen eller någon annan lag.
 På ett intyg som ges ur befolkningsdatasys-
 temet och som behövs för att personen skall
 kunna göra sina rättigheter gällande och full-
 göra sina skyldigheter får personbeteckning-
 en och det av en utländsk myndighet tilldelade
 personnumret antecknas för identifiering
 av personen i fråga.

 Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt

som bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 14 oktober 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Region- och kommunminister *Hannes Manninen*

*Föredragstexten***ÖVERENSKOMMELSE MELLAN DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OCH SVERIGE OM FOLKBOKFÖRING**

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige har, för att underlätta registreringen av personer i de avtalsslutande staterna, enats om följande:

Artikel 1

1. Denna överenskommelse gäller personer som är registrerade som bosatta i en av de avtalsslutande staterna, och som har för avsikt att flytta, eller som har flyttat till en annan av dessa stater. Tidsbegränsade vistelser som varar kortare tid än 6 månader räknas normalt inte som flyttning.

2. Flyttningen omfattas inte av överenskommelsen om inte utflyttningsstaten senast tre månader efter anmäld utflyttning har mottagit underrättelse enligt artikel 2 punkt 2 tredje stycket.

Artikel 2

1. Den som flyttar från en avtalsslutande stat till en annan av dessa stater, skall inom den tidsfrist som gäller för flyttningsanmälan i denna stat, anmäla inflyttningen till behörig lokal registreringsmyndighet. Samtidigt med anmälan skall den flyttande lämna de uppgifter som krävs i inflyttningsstaten och uppvisa legitimation med dokumentation av medborgarskap (pass eller motsvarande), samt lämna uppgift om personnummer och den bostadsadress och kommun som den flyttande hade i utflyttningsstaten fram till dess flyttningen skedde.

2. Den lokala registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten avgör om en person skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten.

Finner den lokala registreringsmyndigheten att en person skall registreras som bosatt i inflyttningsstaten, skall den flyttande registreras som bosatt och tilldelas personnummer snarast möjligt på samma sätt som gäller för personer som flyttar in från stater utanför Norden.

Samtidigt med att det har beslutats om att det skall ske en registrering eller inte i inflyttningsstaten, skall registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten underrätta personen och den centrala eller en särskilt angiven registreringsmyndighet i utflyttningsstaten.

I underrättelsen till myndigheten i utflyttningsstaten skall anges den flyttandes personnummer i utflyttningsstaten, namn, födelsedatum, kön och, om registrering har skett, inflyttningsdatum, personnummer, kommun och bostadsadress i inflyttningsstaten. Motsvarande underrättelse skall sändas om registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten senare upphäver det tidigare beslutet om registrering av inflyttning.

Finner den lokala registreringsmyndigheten skäl att anta att den som har anmält inflyttningen, skall anses bosatt på en annan plats i inflyttningsstaten, skall han hänvisas till den lokala registreringsmyndigheten på denna plats.

3. Först när underrättelse om registrering i inflyttningsstaten har mottagits, skall den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten avregistrera den som har flyttat. Som datum för utflyttningen används inflyttningsstatens registrerade inflyttningsdatum.

Artikel 3

Frågan om en person enligt denna överenskommelse skall anses som bosatt eller inte bosatt i inflyttningsstaten, avgörs enligt lagstiftningen i den staten.

Om den lokala registreringsmyndigheten i utflyttningsstaten har en annan uppfattning om de faktiska förhållandena som har lagts till grund för registreringen, kan ärendet tas upp med den lokala registreringsmyndigheten i inflyttningsstaten. Blir dessa inte eniga, kan utflyttningsstatens lokala registreringsmyndighet ta upp saken med statens centrala registreringsmyndighet som i sin tur kan ta upp saken med inflyttningsstatens centrala registreringsmyndighet.

Som inflyttningsstat räknas den stat som en person bosatt sig i efter inflyttning från en annan stat. Detta gäller så länge de faktiska bostadsförhållandena är de samma som då inflyttningen ägde rum.

Artikel 4

De avtalsslutande staterna förbinder sig att på förfrågan ömsesidigt lämna uppgifter om den flyttandes namn, födelsedatum, personnummer, födelseort, kön, bostadsadress, lokal registreringsmyndighet, medborgarskap, civilstånd och datum för ändring, make/makas/registrerad partners namn och födelsedatum, föräldrarnas namn och födelsedatum (för barn under 18 år), namn och födelsedatum för barn (under 18 år) och eventuellt utflyttningsdatum, samt de andra upplysningar som kan antas vara nödvändiga för bedömningen av bosättningsfrågan, och underrätta om de beslut som fattas.

Underrättelse enligt artikel 2 och svar på förfrågningar enligt denna artikel kan ske med direkt elektronisk kommunikation mellan de centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande stater som har avtalat detta.

Artikel 5

De centrala registreringsmyndigheterna i de avtalsslutande staterna är förpliktade att hålla aktuell och offentliggöra en förteckning över de lokala registreringsmyndigheterna i de respektive staterna.

Artikel 6

Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari, 1 april, 1 juli eller 1 oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit från den dag då samtliga avtalsslutande stater har meddelat det norska utrikesdepartementet att de har godkänt överenskommelsen.

För Färöarnas och Grönlands del träder överenskommelsen dock i kraft den 1 januari, 1 april, 1 juli eller 1 oktober som infaller närmast efter det att tre månader förflutit sedan Danmarks regering har notifierat det norska utrikesdepartementet att förutsättningarna är uppfyllda.

Det norska utrikesdepartementet underrättar de övriga avtalsslutande staterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för överenskommelsens ikraftträdande.

Artikel 7

Samtidigt som denna överenskommelse träder i kraft upphävs den nordiska överenskommelsen den 8 maj 1989 om folkbokföring.

Artikel 8

En avtalsslutande stat kan i förhållande till var och en av de andra staterna säga upp överenskommelsen per den 1 januari eller 1 juli med en uppsägningstid av sex månader. Uppsägning skall ske genom skriftligt meddelande till berörd stat och det norska utrikesdepartementet. Det norska utrikesdepartementet underrättar de övriga staterna om mottagandet av sådant meddelande och om dess innehåll.

Artikel 9

Originaltexten till denna överenskommelse deponeras hos det norska utrikesdepartementet, som tillställer de övriga parterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat denna överenskommelse.

Som skedde i Stockholm den 1 november 2004 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, som alla har lika giltighet.

Lag

om ändring av lagen om hemkommun

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 mars 1994 om hemkommun (201/1994) 7 f §, sådan den lyder i
lag 624/2004, samt
ändras 6 § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Hemkommun vid flyttning mellan de nordiska länderna

När någon flyttar från ett annat nordiskt land till Finland eller från Finland till ett annat nordiskt land, tillämpas jämte denna lag överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring (FördrS 49/90).

7 f §

Internordiskt flyttningsbetyg

När någon flyttar till Finland från ett annat nordiskt land, skall han eller hon för magistraten visa upp ett internordiskt flyttningsbetyg som utfärdats av den lokala registermyndigheten i utflyttningslandet. Har han eller hon inte ett sådant flyttningsbetyg, skall magistraten skaffa det på tjänstens vägnar av den lokala registermyndigheten i utflyttningslandet.

När någon flyttar från Finland till ett annat nordiskt land, skall han eller hon anmäla detta till magistraten. Magistraten skall genast ge den flyttande ett internordiskt flyttningsbetyg för den lokala registermyndigheten i det andra nordiska landet.

Föreslagen lydelse

6 §

Hemkommun vid flyttning mellan de nordiska länderna

När någon flyttar från ett annat nordiskt land till Finland eller från Finland till ett annat nordiskt land, tillämpas jämte denna lag överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om folkbokföring (FördrS).

7 f §

Internordiskt flyttningsbetyg

(upphävs)

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Lag

om ändring av befolkningsdatalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i befolkningsdatalagen av den 11 juni 1993 (507/1993) 4 § 1 mom. och 25 § 2 mom.,
 sådana de lyder, 4 § 1 mom. delvis ändrad i lagarna 527/1999 och 299/2003 samt 25 § 2
 mom. i nämnda lag 527/1999, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 299/2003, ett nytt 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Befolkningsdatasystemet

Föreslagen lydelse

2 §

Befolkningsdatasystemet

*Befolkningsregistercentralen ansvarar för
 registreringen av andra än enstaka uppgif-
 ter från utlandet i befolkningsdatasystemet.*

4 §

*Personuppgifter som registreras i befolk-
 ningsdatasystemet*

I fråga om finska medborgare registreras
 1) som identifieringsuppgifter för perso-
 ner personbeteckning, den elektroniska
 kommunikationskod som ingår i medbor-
 garcertifikatet, namn, adress och hemkom-
 mun och bostaden där samt sådana uppgif-
 ter om fastigheter, byggnader och lägenhe-
 ter som identifierar hemkommunen och bo-
 staden där,
 2) sådana uppgifter om föräldrar, äkten-
 skap, make och barn som anger den familje-
 rättsliga ställningen,
 3) uppgifter om medborgarskap, rätts-
 handlingsförmåga och dödstid, *samt*
 4) de uppgifter som personen lämnat om
 modersmål och kontaktspråk, finska eller
 svenska, om ingetdera av dessa språk är
 personens modersmål, samt de uppgifter
 som personen lämnat om yrke, om begräns-
 ningar som gäller utlämnande av uppgifter

4 §

*Personuppgifter som registreras i befolk-
 ningsdatasystemet*

I fråga om finska medborgare registreras
 1) som identifieringsuppgifter för perso-
 ner personbeteckning, den elektroniska
 kommunikationskod som ingår i medbor-
 garcertifikatet, namn, adress och hemkom-
 mun och bostaden där samt sådana uppgif-
 ter om fastigheter, byggnader och lägenhe-
 ter som identifierar hemkommunen och bo-
 staden där,
 2) sådana uppgifter om föräldrar, äkten-
 skap, make och barn som anger den familje-
 rättsliga ställningen,
 3) uppgifter om medborgarskap, rätts-
 handlingsförmåga och dödstid,
 4) de uppgifter som personen lämnat om
 modersmål och kontaktspråk, finska eller
 svenska, om ingetdera av dessa språk är
 personens modersmål, samt de uppgifter
 som personen lämnat om yrke, om begräns-
 ningar som gäller utlämnande av uppgifter

och om postadressen samt om motsvarande annan adress.

och om postadressen samt om motsvarande annan adress, *samt*

5) av en utländsk myndighet tilldelat personnummer, om detta är nödvändigt för fullgörande av skyldigheterna enligt internationella avtal som är bindande för Finland eller annars för genomförande av internationellt informationsutbyte i anknytning till kontroll av riktigheten av uppgifterna i befolkningsdatasystemet.

25 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande

En personbeteckning får utlämnas endast om den som begär personbeteckningen har eller kan ha den i sin besittning med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag. På ett intyg som ges ur befolkningsdatasystemet och som behövs för att personen skall kunna göra sina rättigheter gällande och fullgöra sina skyldigheter får personbeteckningen antecknas för identifiering av personen i fråga.

25 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande

En personbeteckning och ett av en utländsk myndighet tilldelat personnummer får utlämnas endast om den som begär uppgiften har eller kan ha den i sin besittning med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag. På ett intyg som ges ur befolkningsdatasystemet och som behövs för att personen skall kunna göra sina rättigheter gällande och fullgöra sina skyldigheter får personbeteckningen och det av en utländsk myndighet tilldelade personnumret antecknas för identifiering av personen i fråga.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.